

Οι Εσχατολογικές Προσδοκίες των Μορμόνων - Μέρος Β´

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Αρχιμ. Γρηγόριος Κωνσταντίνου, Δρ. Θ. Ιεροκήρυξ Ι. Μ. Κασσανδρείας

1. Ο κόσμος των πνευμάτων μετά την ενσάρκωσή τους

Οι Μορμόνοι πιστεύουν ακόμη και σήμερα πως η απομάκρυνση των πρωτοπλάστων από τον παράδεισο, ήταν μέσα στο σχέδιο του Θεού, με σκοπό τη σωτηρία τους. Μετά το τέλος της δοκιμασίας τους ελευθερωμένοι από τα υλικά τους σώματα δια του θανάτου, τα πνεύματά τους γύρισαν και πάλι στο δικό τους χώρο. Ο χώρος συγκέντρωσης των πνευμάτων για τους Μορμόνους είναι ένας τόπος αναμονής, εργασίας, εκπαίδευσης, και αναπαύσεως από τις λύπες και τις φροντίδες. Στον χώρο αυτό τα πνεύματα θα παραμείνουν ως την τελική ανάσταση. Στη συνέχεια κάθε υλικό σώμα θα ενωθεί και πάλι με το πνεύμα του για να λάβει το βαθμό δόξας που απέκτησε.

α. Ο κόσμος των πνευμάτων

Σύμφωνα με την απάντηση του Joseph Smith σε ερώτημα οπαδών του ο ίδιος έλεγε: «Πού είναι ο κόσμος των πνευμάτων; Είναι ακριβώς εδώ». Με τον βιολογικό θάνατο του καθενός, τόσο τα καλά, όσο και τα κακά πνεύματα, οδηγούνται στον κόσμο των πνευμάτων. Ανάλογα με την επίγεια ζωή του, θα αισθανθεί τις ανάλογες τύψεις προς μετάνοια, οπότε ο κόσμος των πνευμάτων γίνεται για τον καθένα κόλαση ή παράδεισος. Έτσι λοιπόν με τον τρόπο αυτό τα πνεύματα έχουν τη δυνατότητα να αποφύγουν την καταδίκη, επειδή στην επίγεια ζωή τους δεν μπόρεσαν να ακούσουν το αναγεννημένο Ευαγγέλιο.

Σχετικά με την ποιότητα των πνευμάτων, πιστεύουν ότι και αυτά έχουν την ίδια σωματική διάπλαση με τούς ανθρώπους, με μόνη διαφορά πως το δικό τους πνευματικό σώμα είναι τέλειο. Τα πνεύματα, όταν εγκαταλείπουν την ανθρώπινη σάρκα, παίρνουν μαζί τους τόσο τα συναισθήματα αγάπης και δικαιοσύνης, όσο και τις ίδιες επιθυμίες και ορέξεις που είχαν, εν τη ζωή. Ηλικιακά βρίσκονται στο στάδιο ενηλικίωσης, όπου κατ' αυτήν τη διάρκεια ύπαρξης έλαβαν την υλική τους υπόσταση διατηρώντας την και μετά τον χωρισμό τους από το σώμα, άσχετα αν πέθαναν ως βρέφη ή παιδιά.

Οι Μορμόνοι αναφέρουν ότι στον κόσμο των πνευμάτων υπάρχουν δύο τάξεις, τα πνεύματα των δικαίων και των αμαρτωλών. Τα πνεύματα των δικαίων οδηγούνται σε μία κατάσταση μακαριότητας. Ο χώρος αυτός προσφέρει στα πνεύματα ανάπαυση και ειρήνη, ενώ οι κάθε είδους θλίψεις και στενοχώριες

παραμένουν άγνωστες. Αντιθέτως τα πνεύματα των αμαρτωλών πηγαίνουν στο σκότος το εξώτερον, στον κλαυθμό, οδυρμό των οδόντων στερούμενοι της θείας μακαριότητας, επειδή ακολούθησαν το διάβολο και τα έργα του. Η κατάσταση αυτή των αμαρτωλών στο σκότος το εξώτερον θα διαρκέσει τόσο, όσο και η παραμονή των δικαίων στον παράδεισο, ως την τελική τους ανάσταση.

Τα πνεύματα στον παράδεισο τακτοποιούνται ανάλογα με την πνευματική και σωματική τους καθαρότητα, όταν ήταν στην επίγεια ζωή. Σε όποια όμως κατάσταση και αν βρίσκονται τα πνεύματα, υποστηρίζουν οι Μορμόνοι, έχουν τη δυνατότητα της προόδου, δηλαδή να μεταβούν από το χειρότερο στο καλύτερο, από το σκοτάδι στο φως, από την κόλαση στον παράδεισο. Αυτό βέβαια θα συμβεί μόνον όταν γνωρίσουν το αναγεννημένο Ευαγγέλιο και ζήσουν σύμφωνα με τις εντολές του Κυρίου.

β. Ο Μορμονικός παράδεισος

Όπως αναφέρθηκε, τα πνεύματα των δικαίων αναπαύονται στη μακαριότητα, απαλλαγμένα από κάθε τι το υλικό, αφοσιωμένα πλήρως στον Κύριο. Ο Smith, κατόπιν οράματος, ενημέρωσε τους οπαδούς του ότι ο Χριστός, μετά τη Σταύρωσή Του, επισκέφθηκε τους δικαίους, στο χώρο των πνευμάτων δίνοντας εντολή να μεταφερθεί το ευαγγελικό μήνυμα και στα πνεύματα, εν τω Άδη ευρισκόμενα. Η «Εκκλησία» τους, όπως οι ίδιοι ισχυρίζονται, είναι πάρα πολύ καλά οργανωμένη στον κόσμο των πνευμάτων. Οι έχοντες το χάρισμα της ιερωσύνης συνεχίζουν να προσφέρουν τα καθήκοντά τους και στο χώρο των πνευμάτων.

Το χώρο αυτό των πνευμάτων τον χαρακτηρίζουν ως «φυλακή», παρερμηνεύοντας την Α΄ Πε. 3, 18-19, είναι όντως για μερικούς δεσμοτήριο, τόπος οδύνης. Ενώ τα περισσότερα πνεύματα θεωρούν τον χώρο αυτό ως τόπο αναμονής, αναμένοντας το ευαγγελικό μήνυμα του Χριστού. Το έργο αυτό της διδαχής το αναλαμβάνουν οι επισκέπτες ιεραπόστολοι από τον παράδεισο.

Το ιεραποστολικό κήρυγμα απευθύνεται σε τρεις τάξεις πνευμάτων. **α)** Σε εκείνους, που δεν άκουσαν ποτέ το λόγο του Θεού. **β)** Στους τίμιους, αλλά απέρριψαν το Ευαγγέλιο, παρασυρόμενοι από την «πονηρία των ανθρώπων». και **γ)** Στους ανυπάκουους, που «εκδίωξαν τους προφήτες» (Μθ. 23,37). Σε αυτούς περιλαμβάνονται και οι αποστάτες στην εποχή του Νώε, όπως τους μνημονεύει και ο απ. Πέτρος (Α΄ Πε. 3,20) . Όλα αυτά τα πνεύματα αν αποδεχθούν το ευαγγελικό μήνυμα των ιεραποστόλων και με τη βοήθεια των τελετών που πραγματοποιούνται στους διάφορους ναούς, θα μπορέσουν να φύγουν από τη φυλακή των πνευμάτων και να εισέλθουν στον παράδεισο. Όσα όμως πνεύματα απορρίψουν το κήρυγμα των ιεραποστόλων, αυτά θα παραμείνουν στην κόλαση, μακριά από το έλεος του

Χριστού υποφέροντας τα ίδια δεινά που υπέφερε και ο Χριστός πριν τη Σταύρωσή Του. Στον κόσμο των πνευμάτων η κόλαση δε θα υφίσταται αιωνίως, διότι και τα πνεύματα εκείνα που διέπραξαν θανάσιμες αμαρτίες θα πάσχουν έως το τέλος της Χιλιετηρίδας, ύστερα θα αναστηθούν.

Με το τέλος της χιλιετούς βασιλείας και την ανάσταση των νεκρών θα εξαφανισθεί και ο κόσμος των πνευμάτων. Όλοι οι Μορμόνοι θα οδηγηθούν σε κάποια από τις τέσσερις περιοχές που έχουν γι' αυτούς προετοιμασθεί. Ο καθένας βέβαια ανάλογα με τα έργα του και την υπακοή στην «Εκκλησία», θα καταλάβει την ανάλογη θέση του στον μορμονικό παράδεισο. Επίσης για δύο παραδείσους κάνουν λόγο και οι μάρτυρες του Ιεχωβά, ένα στον ουρανό, για τους εκλεκτούς Χιλιαστές και ένα στη γη, για όλους τούς πιστούς και εναρέτους ανθρώπους.

2. Η τελική κρίση

Η Αγία Γραφή συχνά αναφέρει ότι η ώρα της κρίσεως δε θα αργήσει. Το **Βιβλίο του Μόρμον** επίσης καταγγέλλει πως όλοι θα κριθούν και θα δικασθούν από το Θεό κατά τα έργα τους. Το αυτό συναντάμε και στην «αποκάλυψη» του Ιωάννου, που είδε ανθρώπους κάθε ηλικίας ισταμένους ενώπιον του βήματος του Θεού περιμένοντας την κρίση, βέβαιως ο λόγος είναι για την «Τελική Κρίση». Η Κρίση για την οποία μας μιλούν οι Μορμόνοι θα είναι η τελευταία μετά από μία σειρά επαναλαμβανόμενων, γιατί πριν έλθουν στη γη πέρασαν από σειρά κρίσεων. Όσοι κρίθηκαν άξιοι, τους δόθηκε το υλικό σώμα για να εγκατασταθούν στη γη. Η παραμονή τους στη γη είναι μία συνεχής κρίση που θα αποκαλυφτεί η αξία τους, ώστε τέλος να δυνηθούν να κληρονομήσουν τη Βασιλεία του Θεού. Το βάπτισμα κι αυτό αποτελεί ένα μέτρο κρίσης που φανερώνει, εάν κάποιος είναι άξιος να πάρει μέρος στην τελετή. Επίσης κάνουν λόγο για μία τμηματική κρίση στην οποία όλοι τους θα κριθούν με τα ίδια τους τα λόγια και τα έργα. Γι' αυτό οφείλουν να εξετάζουν τις σκέψεις τους, και να είναι πάντα προετοιμασμένοι.

Μια άλλη άποψη για την Τελική Κρίση, υποστηρίζουν πως αυτή θα γίνει σύμφωνα με το «**Βιβλίο της ζωής**» που βρίσκεται στους ουρανούς. Οι νεκροί θα κριθούν σύμφωνα με το προσωπικό βιβλίο αναμνήσεων που διατηρείται στους ναούς των, στο οποίο φαίνονται οι ευλογίες που δέχονταν οι ψυχές από τον Θεό και σύμφωνα με αυτές θα κριθούν.

Με τη θέση της Αγίας Γραφής που αντιτίθεται στα προηγούμενα και που εκφράζεται δια στόματος του απ. Παύλου, (Ρωμ. 2,15) πως η ανθρώπινη συνείδηση είναι το τελειότερο χρονικό της ζωής του, συμβαδίζει κάπως και η θέση ενός άλλου Μορμόνου Προέδρου του John Taylor, που δίδασκε πως η όλη προσωπική ιστορία του ανθρώπου είναι καταχωρημένη στο σώμα και στο νου του μαζί με τις

πράξεις που διέπραξε. Τέλος ο ευαγγελιστής Ιωάννης επισφραγίζοντας λέγει πως ο Πατήρ δε θα κρίνει κανένα, αλλά ο Υιός στον οποίο δόθηκε η κρίση. Στη συνέχεια ο Υιός θα δώσει το δικαίωμα της κρίσης στους Δώδεκα Μαθητές Του για να κρίνουν τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ, (Μθ. 19,28). Οι Μορμόνοι πιστεύουν πως θα κριθούν από την προεδρεία των «δώδεκα αποστόλων» της «Εκκλησίας» των.

α. Κατάταξη των ψυχών στα ουράνια βασίλεια

Κατά την ημέρα και την ώρα της Δευτέρας Παρουσίας οι ψυχές των Μορμόνων θα πάρουν την ανάλογη θέση τους στον παράδεισο που κληρονόμησαν. Οι μορμονικές «**Γραφές**» γνωστοποιούν στους οπαδούς τους, πως στους Ουρανούς υπάρχουν τρεις τοποθεσίες η βασίλεια δόξας, όπως τις αποκαλούν. Την άποψή τους τεκμηριώνουν επικαλούμενοι τον απ. Παύλο που αναφέρει ότι γνώρισε άνθρωπο ο οποίος ηρπάγη μέχρι τον τρίτο Ουρανό, (Β΄ Κο.12,2). Εκμεταλλευόμενοι λοιπόν τους λόγους του αποστόλου, διδάσκουν ότι στους ουρανούς υπάρχουν πέντε διαφορετικοί τόποι διαμονής, στους οποίους οι ψυχές θα οδηγηθούν. Τα ουράνια βασίλεια που ο Παύλος ονομάζει **ουράνιο** και **γήινο**, οι Μορμόνοι τα αποκαλούν με τις δικές τους ονομασίες **σελέστιο** και **τερρέστριο**.

Παρανοώντας το χωρίο του απ. Παύλου από την (Α΄ Κορ. 15, 40-42) επισημαίνουν: *«Υπάρχει μία λάμψη του ήλιου, που είναι η σελέστια λαμπρότητα, μία άλλη λάμψη ίδια με το φεγγάρι, που είναι η τερρέστρια και τέλος μία άλλη των άστρων την οποία ονομάζουμε τελέστια, από την οποία δεν έχουμε εμπειρία»*. Από τα βασίλεια αυτά το ανώτατο είναι το σελέστιο και το αμέσως επόμενο είναι το γήινο. Το όνομα του τρίτου βασιλείου οι Μορμόνοι το γνώρισαν από τις αποκαλύψεις του «προφήτη» τους. Το 1832 ο Smith ευρισκόμενος στο Ohio δέχτηκε μία «αποκάλυψη», είδε σε όραμα τους ουρανούς, που ήταν έτοιμοι να κατοικήσουν αυτός και οπαδοί του αιωνίως. Μετά απ' αυτό, αποφάνθηκε πως η ουράνια αυτή κατοικία συμπεριλαμβάνει περισσότερα από ένα βασίλεια: *«Και πάλι, είδαμε τη δόξα των τελεστίων, η οποία είναι δόξα των κατωτέρων, ακριβώς όπως η δόξα των αστέρων διαφέρει από εκείνη της δόξας της σελήνης του στερεώματος»*. Δηλαδή συνυπάρχουν σε αυτή τρεις ουρανοί η βαθμοί. Η πρώτη φέρει την ονομασία σελέστιο (επουράνιο) βασίλειο (Σελέστιος <λατιν. επίθετο coelestis «ουράνιος» <coelum «ουρανό»»). Το βασίλειο αυτό περιλαμβάνει το μέγιστο βαθμό θεϊκής δόξας. Ακολουθεί το τερρέστριο (επίγειο) βασίλειο (Τερρέστριος < λατιν. επίθετο terrester / terrestris «γήινος, επίγειος» <ρίζα terra «γη»). Αυτό περιλαμβάνει το μεσαίο βαθμό της θεϊκής δόξας. Κατόπιν ακολουθεί το τελέστιο (υπόγειο) βασίλειο, (Τελέστιος ίσως από τη λατινική λέξη stella «αστέρι» και ένα υποτιθέμενο επίθετο *stellistis, με ανομοιωτική αποβολή του πρώτου /s/ tellestis, επειδή το επίθετο αυτό δόξης παρομοιάζεται με τη λάμψη των

αστέρων που είναι η πιο αδύνατη στους οφθαλμούς του ανθρώπου σε σχέση με την ηλιακή και την σεληνιακή), που περιλαμβάνει τον κατώτατο βαθμό της θεϊκής δόξας. Τέλος, το σκότος το εξώτερον, που θεωρείται το βασίλειο του διαβόλου και δε συμπεριλαμβάνεται στους βαθμούς της θεϊκής δόξας. Ο Κύριος εξήγησε στους Μορμόνους, ότι ανάλογα με το πως θα ζήσουν στη γη, θα εξασφαλίσουν και μία θέση από τις τέσσερις. Η «αποκάλυψη» αυτή παρέχει ακόμη την πληροφορία πως τα στελέχη της «Εκκλησίας» τους θα κερδίσουν διαφορετικές θέσεις, δηλαδή δεν θα συνυπάρχουν δύο ψυχές στον ίδιο βαθμό δόξας, στηριζόμενοι στο χωρίο του Ιωάννη (14, 2).

Σελέστιο Βασίλειο: Όλοι όσοι από τους οπαδούς οδηγηθούν στο σελέστιο βασίλειο, θα λάβουν θεία υπόσταση. Αυτή η βαθμίδα είναι η υψηλότερη, η θεϊκή. Προϋπόθεση για να εισαχθεί ένας Μορμόνος στο βασίλειο αυτό είναι το βάπτισμα και το χρίσμα και να έχει τελέσει το γάμο του για την αιωνιότητα στο ναό. Οι κληρονόμοι της θέσεως αυτής θα είναι ακόμη όσοι πίστευσαν στο Χριστό και βαπτίσθηκαν. Όσοι κληρονομήσουν το σελέστιο βασίλειο, θα ζήσουν με τον Θεό Πατέρα και τον Υιό αιωνίως.

Τερρέστριο Βασίλειο: Στο χώρο αυτό θα βρεθούν όσοι από τους οπαδούς εν ζωή απέρριψαν το Ευαγγέλιο, αλλά το αποδέχθηκαν όμως πολύ αργότερα, στον κόσμο των πνευμάτων. Το πιο επώδυνο γι' αυτούς που θα βρίσκονται στο βασίλειο αυτό θα στερηθούν της θέας του Θεού και θα αποκλειστούν για πάντα από την οικογένεια των Μορμόνων.

Τελέστιο Βασίλειο: Εδώ θα οδηγηθούν οι ψυχές αυτές που απέρριψαν το Ευαγγέλιο του Χριστού, τόσο εν ζωή, όσο και μετά θάνατο στον κόσμο των πνευμάτων. Αυτές θα υποφέρουν για τις αμαρτίες τους στην κόλαση, έως ότου τελειώσει η χιλιετής βασιλεία. Μετά θα ακολουθήσει η ανάσταση. Τα πνεύματα αυτά θα τα επισκεφθεί μόνο το Άγιο Πνεύμα. Τέλος επισημαίνουν πως λίγοι θα είναι οι Μορμόνοι που θα πάνε για πάντα στην αιώνια κόλαση, οι «**Υιοί της καταστροφής**», αφού μόνοι τους διάλεξαν το σατανά, αρνούμενοι τον Χριστό.

Στο σημείο αυτό μπορούμε να παρατηρήσουμε την αιρετική αντίληψή των για τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος. Είναι σαφές πως με τούς τρεις υποτιθέμενους βαθμούς παραδεισιακής δόξης εισάγουν αξιολογικές διακρίσεις μεταξύ των τριών Προσώπων, διασπώντας την ενότητά τους. Εφόσον ο βαθμός δόξης κάθε βασιλείου καθορίζεται από το πρόσωπο που το επισκέπτεται, είναι κατανοητό πως θεωρούν τον Πατέρα ανώτερο, τον Υιό κατώτερο του Πατρός και ανώτερο του Αγίου Πνεύματος και τέλος το Άγιο Πνεύμα κατώτερο και των δύο, αφού οι Μορμόνοι που βρίσκονται στον κατώτερο βαθμό δόξης (τελέστιας) δέχονται μόνο την παρουσία αυτού. Αυτή όμως η ιεραρχική αξιολόγηση έρχεται σε πλήρη αντίθεση

τόσο με το Ευαγγέλιο, όσο και με την πατερική διδασκαλία, σύμφωνα με την οποία δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι υπήρξε, υπάρχει η θα υπάρξει στιγμή που τα τρία Πρόσωπα της Αγίας Τριάδος θα παύσουν να είναι οντολογικώς ενωμένα σε ένα Θεό. Συνεπώς η διδασκαλία των αυτή επιβεβαιώνει την αντιτριαδική τους διδασκαλία για την τριαδικότητα του Θεού, εισάγοντας ένα είδος πολυθεϊσμού εντός της Αγίας Τριάδος.

Σκότος το εξώτερον: Στο χώρο αυτό θα οδηγηθούν λίγοι Μορμόνοι, μετρημένοι στα δάκτυλα. Θα είναι αυτοί που ενώ γνώρισαν τον Χριστό τη διδασκαλία Του και το Άγιο Πνεύμα, έδωσαν την καρδιά τους στο σατανά, αρνούμενοι την αλήθεια του Χριστού. Το καλλίτερο γι' αυτούς θα ήταν να μην είχαν γεννηθεί, γιατί δεν θα υπάρχει δυνατότητα συγχώρησης και προόδου, όπως συμβαίνει με τα τρία βασίλεια. Η τιμωρία τους θα είναι η αιώνιος Κόλαση.

Μετά απ' όλα αυτά η ιεραρχία της εκκλησίας, απευθυνόμενη προς τους οπαδούς της, επισημαίνει πως η κάθε ημέρα είναι ημέρα κρίσεως. Γι' αυτό λοιπόν τα καθημερινά τους λόγια και οι πράξεις καθορίζουν το Βασίλειο που θα κληρονομήσει ο καθένας. Προσοχή λοιπόν στους νόμους του ευαγγελίου και τις διαθήκες του «προφήτη».

3. Η εξύψωση (αιωνιότητα)

Η αιώνια ζωή αποκαλείται από τους Μορμόνους **Εξύψωση**, και είναι το είδος ζωής που κατοικεί ο Θεός, απολαμβάνοντας ως τέλειος τη μεγαλύτερη δόξα. Αυτός κατέχει όλη τη γνώση και τη σοφία, καθότι είναι ο δημιουργός και πατήρ όλων των ανθρώπων. Με την εξύψωση όμως οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να γίνουν όμοιοι με Αυτόν, δηλαδή θεοί. Τη θεοποίηση οι Μορμόνοι την επιτυγχάνουν με την υπακοή τους στις εντολές του Ευαγγελίου. Η εξύψωση είχε προαναγγελθεί από τον ίδιο τον Θεό προς όλους όσους θα υπάκουαν στο θέλημά του.

Στη διδασκαλία τους γίνεται λόγος ακόμη πως, όσοι από τους οπαδούς κερδίσουν το σελέστιο βασίλειο, που είναι και το ανώτερο, θα απολαύσουν πλουσίως τις υποσχόμενες θεϊκές ευλογίες.

Μερικές από αυτές είναι:

Θα ζουν αιωνίως στην παρουσία του Θεού και Υιού Του.

Θα γίνουν όμοιοι με τον Θεό, μικροί θεοί.

Θα καλούν κοντά τους τα μέλη της οικογενείας των, που δικαιώθηκαν και θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτούν πνευματικά παιδιά. Τα παιδιά τους θα έχουν την

ίδια σχέση που έχουν κι αυτοί με τον Θεό Πατέρα και όλοι μαζί θα αποτελούν την αιώνια οικογένεια.

Θα απολαμβάνουν ο,τι έχει ο Θεός και ο Χριστός, δηλαδή, δύναμη, δόξα, γνώση και εξουσία.

Οι πρόεδροι της εκκλησίας των, διδάσκουν πως ακόμη και σήμερα υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την απόκτηση της εξύψωσης. Οι προϋποθέσεις αυτές αναφέρονται στην εκπλήρωση ορισμένων τελετών, όπως:

- Το βάπτισμα και η επισφράγιση από την «Εκκλησία» τους.
- Το ενδάωμα (ευλογία) του ναού.
- Ο γάμος για την πρόσκαιρη και αιώνια ζωή.

Εκτός από τις τελετές αυτές που είναι υποχρεωτικές και που πρέπει να τις φυλάξει, ακολουθούν και οι νόμοι στους οποίους οφείλει να υπακούει, για να κριθεί άξιος για την εξύψωση. Οι νόμοι αυτοί είναι:

Αγάπη και λατρεία στο πρόσωπο του Θεού.

- Τυφλή πίστη στον Ιησού Χριστό.
- Πιστή τήρηση του νόμου της αγνότητας.
- Μετάνοια μετά από τα προσωπικά αμαρτήματα.
- Τίμια και κανονική πληρωμή της δεκάτης.
- Ενδιαφέρον για την αναζήτηση των νεκρών συγγενών και τήρηση των ιερών διατάξεων του Ευαγγελίου γι' αυτούς.
- Τήρηση της ημέρας του Κυρίου ως ιερής.
- Υποχρεωτική παρουσία στις συνάξεις της «Εκκλησίας», και συμμετοχή στη Θεία Κοινωνία.
- Τιμή και σεβασμός στους γονείς.
- Διάδοση του Ευαγγελίου με λόγια και έργα.
- Καθημερινή μελέτη των Γραφών, (δηλ. της Αγίας Γραφής και το βιβλίο του Μόρμον).

Μετά από όλα αυτά που εκθέσαμε, γίνεται κατανοητό το πόσο δύσκολο είναι για

κάθε Μορμόνο να εξασφαλίσει την εξύψωση. Αυτοί όμως τονίζουν στους οπαδούς τους ότι αυτός που θα υπομείνει μέχρι τέλους όλες τις δοκιμασίες και δυσκολίες της ζωής θα λάβει το μεγαλύτερο δώρο του Θεού, την αιώνια ζωή. Ο «προφήτης» και πρόεδρος της «Εκκλησίας» του Ιησού Χριστού Joseph Smith θέλοντας να ενδυναμώσει τον πνευματικό αγώνα των οπαδών της «Εκκλησίας» του έλεγε: «Όταν ανεβαίνετε μία σκάλα να αρχίζετε από κάτω προς τα πάνω, σκαλί - σκαλί, έως ότου φθάσετε στην κορυφή. Το αυτό ισχύει και με τις εντολές του Ευαγγελίου, οφείλετε να αρχίζετε με την πρώτη και να συνεχίζετε έως ότου μάθετε όλες τις αρχές της εξυψώσεως. Θα περάσει αρκετός καιρός, αλλ' όμως θα τις μάθετε πριν πεθάνετε. Όλα δεν πρόκειται να κατανοηθούν σ' αυτό τον κόσμο. Θα ήταν μεγάλη επιτυχία να μάθουμε για τη σωτηρία και την εξύψωσή μας, ακόμη και όταν βρισκόμαστε πέραν του τάφου». Συνεχίζοντας ο Joseph Smith ανέφερε: «**Είναι η πρώτη αρχή του Ευαγγελίου να γνωρίζετε με βεβαιότητα την υφή του Θεού... ήταν κάποτε άνθρωπος όπως εμείς... Ο Θεός ο ίδιος, ο Πατέρας όλων μας, έζησε εις μίαν γην, όπως και ο Ιησούς Χριστός**». Τέλος υπογράμμισε λέγοντας, πως αυτός είναι ο τρόπος που ο επουράνιος Πατήρ έγινε Θεός.

Ο Θεός, υποστηρίζουν οι Μορμόνοι, γνωρίζει τις δοκιμασίες, τις αδυναμίες και τα λάθη των τέκνων Του. Αισθάνεται την ανάλογη συμπόνια και ευσπλαχνία για όλους τους πιστούς και θέλει όλοι να πετύχουν, όπως πέτυχε και Αυτός. Η χαρά των πιστών, όταν επιστρέψουν πίσω κοντά του, θα είναι απεριγράπτη και θα έχουν το θάρρος να απευθυνθούν προς Αυτόν: «Πατέρα, έπραξα ο,τι ήθελες να πράξω. Ήμουν πιστός και ετήρησα όλες τις εντολές σου. Είμαι ευτυχής που είμαι πάλιν εις τον οίκον σου». Και η απάντηση που θα του δοθεί είναι: «Ευ, δούλε αγαθέ, επί ολίγα ης πιστός, επί πολλών σε καταστήσω, είσελθε εις την χαράν του Κυρίου σου», (Μθ. 25,23).

Εισήγηση στην ΚΔ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων για θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας (Θεσσαλονίκη, 15-17 Οκτωβρίου 2012)

<https://bit.ly/3HlqlI4>